

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ТУРИЗМУ

Кафедра фізичної терапії та ерготерапії

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 18 від 27.08.2019)

Голова Науково-методичної ради

_____ М. В. Дутчак

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДИ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ТА
ЕРГОТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)
спеціальність: 227 Фізична терапія, ерготерапія
освітньо-професійна програма: Фізична терапія
код дисципліни в освітньо-професійній програмі: ОК.ЦС 1
мова навчання: українська

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

«This project has been funded with support from the European Commission. This syllabi reflects the views only of the author, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein»

Київ – 2019

Розробники:

Лазарєва Олена Борисівна, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, завідувач кафедри фізичної терапії та ерготерапії,
helenkal972@gmail.com

Ковельська Антоніна Василівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізичної терапії та ерготерапії, kovelskaya@ukr.net

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою фізичної терапії та ерготерапії
(засідання кафедри 21 серпня 2019 р., протокол № 20)

Завідувач кафедри _____ професор О. Б. Лазарєва

ПОГОДЖЕНО:

Начальник навчально-методичного відділу
_____ С. І. Попович

Начальник відділу забезпечення якості вищої освіти
_____ О. І. Рудешко

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формування визначених освітньо-професійною програмою загальних та фахових компетентностей, зокрема, здобуття особою теоретичних знань, умінь, навичок, які дозволяють критично оцінювати наукову інформацію при організації науково-доказової та/або практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії, раціонально і ефективно використовувати світовий науковий досвід для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань у своїй професійній галузі, а також досягнути передбачених результатів навчання. Обсяг дисципліни – 4 кредити ЄКТС. Основні теми: основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження; етапи проведення наукового дослідження; основи доказової медицини; планування клінічного дослідження. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Abstract of the discipline.

The discipline is aimed at forming of general and professional competencies determined by the educational and professional program, in particular the receiving of a theoretical knowledge, abilities, and skills that will allow critical evaluation of scientific information in the organization of scientific-evidence and/or practical activity in physical therapy and ergotherapy, to use rationally and effectively the world scientific experience to solve clinical, scientific and educational problems in their professional field, and also at achieving the intended results of studying. The volume of discipline is 4 ECTS credits. The main topics: main provisions of scientific knowledge: science and scientific research; stages of scientific research; basis of evidence-based medicine; clinical research planning. The final assessment is based on the results of the current control and test results.

Мета навчальної дисципліни – здобуття майбутніми спеціалістами – фізичними терапевтами та ерготерапевтами – теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, які дозволяють критично оцінювати наукову інформацію при організації науково-доказової та/або практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії, а також раціонально і ефективно використовувати світовий науковий досвід для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань у своїй професійній галузі.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вирішення проблем.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК5	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК6	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді.
ЗК7	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності спеціальності	
ФК1	Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психо-емоційної сфер, обмежень заняттєвої участі пацієнта використовуючи стандартизовані та нестандартизовані інструменти оцінки, прогнозувати результати та планувати терапію.
ФК4	Здатність до ефективної співпраці із членами реабілітаційної команди, до аналізу, синтезу та узагальнення інформації, отриманої від колег.
Фахові компетентності спеціалізації	
ФК6	Здатність розуміти клінічний діагноз пацієнта/ клієнта, перебіг захворювання, принципи та характер лікування.
ФК7	Здатність обстежувати та визначати функціональний стан, рівень фізичного розвитку, рухові та інші порушення осіб різного віку, нозологічних та професійних груп із складною прогресуючою та мультисистемною патологією.
ФК9	Здатність визначати оптимальний рівень терапевтичного навантаження, контролювати тривалість та інтенсивність реабілітаційних заходів для забезпечення їх відповідності стану здоров'я, функціональним можливостям пацієнта/клієнта.
ФК10	Здатність контролювати стан пацієнта/клієнта зі складними та мультисистемними порушеннями відповідними засобами та методами.
ФК11	Здатність впроваджувати сучасні наукові дані у практичну діяльність.
ФК13	Здатність здійснювати менеджмент у фізичній терапії, керувати роботою асистентів та помічників.
ФК14	Здатність діяти самостійно в умовах професійної ізоляції.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Ерготерапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізація 227.2 Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності	
ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу,

	вирішення проблем.
ЗК2	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК4	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
ЗК5	Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.
ЗК6	Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді.
ЗК7	Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
ЗК8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
ЗК10	Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
Фахові компетентності спеціальності	
ФК3	Здатність до ефективної комунікації з пацієнтом, його родиною/доглядачами, до формування зрозуміння, формулювання та реалізації власних потреб, рекомендацій щодо продовження терапії та домашньої програми занять.
ФК5	Здатність використовувати професійну термінологію у спілкуванні з колегами, членами реабілітаційної команди, іншими представниками медичної та соціальної сфер, у академічному та науковому міждисциплінарному дискурсі, вести фахову документацію.
Фахові компетентності спеціалізації	
ФК7	Здатність оцінювати фактори пацієнта/клієнта (функції і структури організму, особистісні цінності, переконання та духовність), фізичне, соціально-економічне та культурне середовище які впливають на його заняттєву активність у сферах самообслуговування, дозвілля (гри) та продуктивної (навчальної) діяльності.
ФК9	Здатність застосовувати знання з медико-біологічних, психолого-педагогічних та соціальних наук з метою розвитку та/або відновлення функцій організму, які впливають на здоров'я та обмеження заняттєвої участі та/або збільшення заняттєвої участі пацієнта/клієнта шляхом адаптації заняттєвої активності.
ФК10	Здатність підбирати та адаптовувати технічні та допоміжні засоби пересування та самообслуговування, призначати, моделювати, виготовляти індивідуальні ортези для відновлення функції верхньої кінцівки з метою розширення функціональної самостійності клієнта у побуті, участі у дозвіллі (гри) та продуктивній (навчальній) діяльності.
ФК17	Здатність розуміти, пояснювати та використовувати знання законодавства у сферах систем охорони здоров'я, соціальної політики і соціального захисту, прав осіб з обмеженнями життєдіяльності з метою збільшення заняттєвої участі та інтеграції пацієнта/клієнта у суспільство.

ФК19	Здатність критично оцінювати нові теорії ерготерапії, демонструвати інноваційне та критичне мислення для розробки нових методів ерготерапії на основі даних сучасних клінічних досліджень, представляти ерготерапію у широкому академічному та науковому міждисциплінарному дискурсі.			
------	---	--	--	--

Обсяг навчальної дисципліни – 4 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції	лабораторні	практичні	семінарські		
Денна	14	0	26	0	80	120
Заочна						

Статус навчальної дисципліни: обов'язкова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Нормальна анатомія людини», «Біологічна хімія нормальна та рухової активності», «Біологія спорту», «Загальна фізіологія людини та патологічна фізіологія», «Фізіологія рухової активності», «Спортивна фізіологія», «Спортивна медицина», «Інструментальні методи функціональної діагностики, лабораторні дослідження», «Методи дослідження в фізичній терапії та ерготерапії», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Комп’ютерна техніка та методи математичної статистики»;

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії», «Методи обстеження у фізичній терапії».

Програма навчальної дисципліни.

Тематичний план навчальної дисципліни

Номер і назва теми	Кількість годин						
	денна форма навчання			заочна форма навчання			
	усього	у тому числі		усього			
		л.	прак.		л.	прак.	с.р.
Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження.	28	2	6	20			

Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	53	6	12	35			
Тема 3. Основи доказової медицини.	25	4	4	17			
Тема 4. Планування клінічного дослідження.	14	2	4	8			
Всього годин:	120	14	26	80			

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження. Предмет і сутність науки як сфери людської діяльності. Сучасні критерії науковості. Класифікація наук. Наукове дослідження: його сутність та особливості. Фундаментальні та прикладні дослідження. Рівні наукового пізнання: емпіричний і теоретичний. Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис, узагальнення. Основні методи теоретичного рівня. Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.

Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Експериментальний етап: Поняття про наукову інформацію та її роль у про веденні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних. Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формулювання загальних висновків. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, тез, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності), вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез та статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (плеярна, секційна, стендова).

Тема 3. Основи доказової медицини.

Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень. Застосування скринінгу та діагностичних тестів.

Тема 4. Планування клінічного дослідження.

Основні стандарти клінічних досліджень. Планування клінічного дослідження. Рандомізація. Основи проведення засліпленого експерименту. Оцінка результатів дослідження, їх інтерпретація та практичне застосування.

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження.	1. Визначення поняття: «Наука», її мети та завдань. Ознайомлення з сучасними критеріями науковості. Класифікація наук. Визначення поняття: «Наукове дослідження», його сутності. Особливості фундаментальних та прикладних дослідження.	2	
	2. Визначення поняття: «Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання». Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис, узагальнення. Сутність основних методів теоретичного рівня пізнання. Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.	2	
	3. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	2	
Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	4. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	2	
	5. Експериментальний етап: поняття про наукову інформацію та її роль у	2	

	<p>проведенні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних. Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формульовання загальних висновків. Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.)</p>		
	6. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності), вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Приклад оформлення та написання фрагмента випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	2	
	7. Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	2	
	8. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез та статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (пленарна, секційна, стендова). Розробка тез по статті з фахового журналу (на вибір студента). Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	2	

	9. Відвідування та ознайомлення з науковою діяльністю НДІ НУФВСУ.	2	
Тема 3. Основи доказової медицини.	10. Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини.	2	
	11. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень.	2	
Тема 4. Планування клінічного дослідження.	12. Основні стандарти клінічних досліджень. Рандомізація. Основи проведення засліпленої експерименту.	2	
	13. Оцінка результатів дослідження, їх інтерпретація та практичне застосування. Обговорювання прикладів планування клінічних досліджень.	2	
Всього годин:		26	

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Тема 1. Основні положення наукового знання: наука та наукове дослідження.	1. Сучасне трактування методології наукового дослідження. Поняття про методологію як про систему принципів та способів організації, побудови теоретичної і практичної діяльності. Характеристика методологічних принципів наукового дослідження: об'єктивність, сутнісний аналіз, єдність логічної та історичної підстав. Логіка і тенденції розвитку науки. Дослідження як форма розвитку наукового знання. Умови ефективності наукових досліджень. Місце і роль методології в системі наукового пізнання.	8	

	2. Наукова діяльність та її типи. Колективна та індивідуальна наукова діяльність, їх особливість. Організація наукової діяльності в Україні та за кордоном. Управління в сфері науки. Класифікація наукових організацій. Організація наукових досліджень у вузах та наукових організаціях. Підготовка наукових і науково-педагогічних кадрів.	4	
	3. Написання рефератів або підготовка презентацій з самостійно визначеного питання теми.	6	
	4. Підготовка до практичних занять з теми 1.	2	
Тема 2. Етапи проведення наукового дослідження.	5. Визначення наукової етики. Норми і моральні принципи наукової етики. Наукова сумлінність дослідника і проблема plagiatu. Авторське право. Порушення наукової етики. Медична етика як розділ прикладної етики. Роль етичних комітетів в громадському контролі за дотриманням етичних норм, гарантій благополуччя, захисту прав, здоров'я учасників наукових досліджень. Порядок етичної експертизи біомедичних досліджень. Етика лікарської діяльності.	4	
	6. Основні принципи роботи з науковою літературою. Відповідність використаної літератури обраному напряму роботи. Навички і прийоми реферування наукової літератури. Відмінність авторської позиції від реферативного викладу. Принципи наукового цитування. Культура цитування. Формування навичок письмової наукової мови. Індекси наукового цитування. Робота над бібліографічним описом використаних джерел. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах. Особливості оформлення списку наукових публікацій стилем Ванкувер.	6	

	7. Методи статистичної обробки експериментальних даних. Загальні поняття математичної статистики. Характеристики та опис вибірки. Представлення результатів експерименту. Статистична значимість залежностей. Статистичні критерії. Основи кореляційного аналізу.	6	
	8. Подання табличного матеріалу. Оформлення графіків, формул, написання символів. Побудова гістограм та діаграм. Використання схем. Підбір фотографій. Складання додатків.	4	
	9. Апробація наукової роботи і публікація основних результатів дослідження. Необхідність апробації основних результатів наукового дослідження. Обговорення наукової проблеми з фахівцями. Роль наукового керівника і викладачів кафедри в інтенсифікації наукової діяльності. Сучасні можливості для публікації наукових робіт.	2	
	10. Специфіка підготовки наукових статей. Перелік рецензованих журналів. Принципи підготовки статті у рецензуючи журнали і основні вимоги до публікації. Відповідність змісту статті назві. Правильність формулювання анотації та ключових слів. Обґрунтованість вибору проблеми дослідження. Апеляція до новітніх досліджень за обраною темою. Наявність наукової новизни. Коректність формулювання висновків. Відповідність статті стандартом грамотності та наукового стилю. Коректність і обсяг анотації англійською мовою. Принцип незалежного рецензування і терміни публікації.	2	
	11. Написання рефератів або підготовка презентацій з самостійно визначеного	11	

	питання теми. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра). Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.). Написання фрагменту (оформлення) випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра). Підготовка усної наукової доповіді. Розробка тез на статтю з фахового журналу (на вибір студента).		
Тема 3. Основи доказової медицини.	12. Стадії пошуку відповіді: медичні електронні бази.	6	
	13. Клінічні рекомендації, їх цілі та можливості, класи.	4	
	14. Написання реферату або підготовка презентації з самостійно визначеного питання теми.	5	
	15. Підготовка до практичних занять з теми 3.	2	
Тема 4. Планування клінічного дослідження. Основні стандарти клінічних досліджень.	16. Методи статистичний аналізу результатів дослідження з використанням відповідних статистичних критеріїв.	6	
	17. Підготовка до практичних занять з теми 4.	2	
Всього годин:			80

Очікувані результати навчання з дисципліни: застосування теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, які дозволять критично оцінювати наукову інформацію при організації науково-доказової та/або практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії, раціонально і ефективно використовувати світовий науковий досвід для вирішення клінічних, наукових та освітніх завдань у своїй професійній галузі завдяки:

знанням: основ теоретико-методологічних, методичних та організаційних аспектів здійснення науково-дослідницької діяльності; загальних понять та зasad наукового дослідження, особливостей його проведення; основ планування та управління клінічними тестами та

експериментами; основних принципів аналізу та узагальнення результатів дослідження, правил оформлення результатів науково-дослідницької роботи; основ системного аналізу, структури системи фізичної терапії; особливостей досліджень конкретних функцій людини; основних наукових шкіл, передових практичних та наукових підходів при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях.

умінням: аналізувати тенденції сучасної науки, визначати перспективні напрямки наукових досліджень в предметній сфері професійної діяльності, використовувати традиційні та новітні інформаційно-комунікаційні технології; відокремлювати первинні та вторинні джерела; виявляти та аналізувати системні зв'язки, протиріччя і проблеми, незалежно мислити; працювати з науковою та методичною інформацією; аналізувати наукову інформацію; переносити, адаптувати сучасні досягнення науки і наукових технологій та застосовувати знання і уміння у нових ситуаціях; використовувати наукові методи дослідження у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань; працювати у науковій групі; аналізувати отримані результати наукових досліджень, формулювати наукові висновки, формулювати наукові положення та передбачати наслідки їх впровадження; викладати отримані дані в друкованих наукових виданнях, в усних доповідях та мультимедійних презентаціях; змінювати технології практичної діяльності згідно нових наукових досліджень.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Фізична терапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізація 227.1 Фізична терапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН1	Демонструвати знання біопсихосоціальної моделі обмежень життєдіяльності та уміння аналізувати медичні, соціальні та особистісні проблеми пацієнта/клієнта.
ПРН2	Демонструвати вміння аналізувати, вибирати і трактувати отриману від колег інформацію.
ПРН4	Демонструвати здатність знаходити, вибирати, оцінювати, обговорювати та застосовувати результати наукових досліджень у клінічній, науковій, освітній та адміністративній діяльності.
ПРН7	Демонструвати уміння спілкування з пацієнтом/клієнтом, проводити опитування пацієнта/клієнта для визначення його потреб та очікувань щодо його рухової активності та очікуваних результатів фізичної терапії.
ПРН8	Демонструвати уміння прогнозувати результати фізичної терапії пацієнтів/клієнтів різних нозологічних груп та при складній прогресуючій та мультисистемній патології.
ПРН9	Демонструвати уміння встановлювати цілі втручання.

ПРН10	Демонструвати уміння розробляти технологію втручання.
ПРН11	Демонструвати уміння реалізовувати індивідуальні програми фізичної терапії відповідно до наявних ресурсів і оточення.
ПРН13	Демонструвати уміння коректувати хід виконання програми фізичної терапії на основі аналізу запланованих та досягнутих результатів.
ПРН16	Здатність брати участь у навчальних програмах як клінічний керівник/методист навчальних практик.
ПРН17	Демонструвати уміння здійснювати викладацьку діяльність.
ПРН18	Демонструвати професійний розвиток та планувати його.
ПРН19	Демонструвати уміння здійснювати науково дослідну діяльність.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до освітньо-професійної програми «Ерготерапія» для другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія, спеціалізація 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРН 1	Застосовувати у практичній діяльності доказову базу стосовно взаємозв'язку між пацієнтом/клієнтом вцілому, його заняттєвою активністю, середовищем життєдіяльності та їх впливу на здоров'я і благополуччя людини.
ПРН 2	Застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та участі людини
ПРН 3	Визначати доцільність проведення заходів ерготерапії та здійснювати клієнтоцентричне обстеження окремої особи, групи людей, організацій чи популяцій.
ПРН 4	Застосовувати знання з медико-біологічних та психолого-педагогічних наук з метою оцінювання, розвитку та відновлення функцій і структур організму, які впливають на заняттєву участь пацієнта/клієнта у сферах продуктивної діяльності, дозвілля та самообслуговування.
ПРН 5	Формулювати та документувати цілі і результати програми ерготерапії або складових індивідуальної програми реабілітації у співпраці з пацієнтом/клієнтом, пояснювати методи ерготерапевтичних втручань.
ПРН 6	Розробляти, проводити та корегувати індивідуальні програми ерготерапії на основі аналізу результатів ерготерапевтичного обстеження та/або втручання у співпраці з пацієнтом/клієнтом та надавати рекомендації стосовно продовження реабілітації.
ПРН 7	Оцінювати, адаптувати та модифікувати вплив середовища життєдіяльності людини на її заняттєву активність.

ПРН 8	Формувати та підтримувати терапевтичні стосунки з пацієнтом/клієнтом та його родиною та іншими причетними сторонами.
ПРН 11	Застосовувати у професійній діяльності дані наукових досліджень та брати участь у наукових дослідженнях з ерготерапії.
ПРН 14	Впроваджувати інноваційні та креативні ідеї та підходи у професійній діяльності.
ПРН 15	Розповсюджувати знання з ерготерапії.
ПРН 16	Ефективно втілювати принципи менеджменту та лідерства у професійній діяльності.
ПРН 17	Безперервно вдосконалювати власний професійний рівень.

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Робочою програмою навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання, або в установленому порядку з тем, заняття з яких було пропущене здобувачем вищої освіти. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Визначення поняття: «Наука», її мети та завдань. Ознайомлення з сучасними критеріями науковості. Класифікація наук. Визначення поняття: «Наукове дослідження», його сутності. Особливості фундаментальних та прикладних дослідження.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
2. Визначення поняття: «Емпіричний і теоретичний рівні наукового пізнання». Основні методи емпіричного рівня пізнання: спостереження, експеримент, вимірювання, порівняння, опис, узагальнення. Сутність основних методів теоретичного рівня пізнання.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6

Науковий факт і його інтерпретація. Гіпотеза, закон і наукова теорія як форма наукового знання.		
3. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	Реферат, доповідь та презентації на задану тему та їх обговорення.	10
4. Підготовчий етап: напрям дослідження, стан питання, суперечності, проблема наукового дослідження. Актуальність та тема наукового дослідження. Об'єкт та предмет дослідження. Мета та формулювання гіпотези дослідження. Постановка завдань дослідження. Вибір і обґрунтування теми випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
5. Експериментальний етап: поняття про наукову інформацію та її роль у проведенні наукових досліджень. Основні джерела наукової інформації. Вибір методів та розробка програми дослідження. Проведення експерименту, накопичення даних. Аналіз та узагальнення результатів експерименту. Оцінювання ефективності дослідження - наукова новизна та практичне значення дослідження. Рекомендацій, інструкцій щодо використання результатів дослідження. Формулювання загальних висновків. Розробка плану дослідження (на довільну тему з фізичної терапії та ерготерапії або на тему випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра)). Розробка програм дослідження (анкети, бесіди, ігри та ін.).	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
6. Порядок оформлення науково-дослідницької роботи: оформлення титульної сторінки, змісту, переліку умовних позначень, символів, скорочень і термінів (за необхідності),	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході	8

вступу, основної частини, висновків, списку використаних джерел, додатків (за необхідності). Приклад оформлення та написання фрагмента випускної кваліфікаційної роботи фахівця (магістра).	дискусії.	
7. Захист результатів наукового дослідження: планування стратегії захисту роботи, підготовка тексту виступу та презентації, репетиція виступу та публічний захист науково-дослідницької роботи. Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	Експрес-контроль. Наукова доповідь на самостійно визначену тему.	8
8. Специфіка викладу наукового тексту в формі тез, статей. Виступ на науково-практичних конференціях і семінарах. Види доповідей (пленарна, секційна, стендова). Розробка анотації на статтю з фахового журналу (на вибір студента). Відпрацювання навичок усної наукової доповіді.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
9. Обговорювання рефератів та презентацій з самостійно визначеного питання теми.	Реферат, доповіді та презентації на задану тему.	10
10. Історія розвитку та формування клінічного мислення у медицині. Предмет і мета доказової медицини. Основні причини появи доказової медицини. Значення доказової медицини для клінічної практики. Принципи доказової медицини.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
11. Рейтингова система оцінки та рівні доказовості клінічних досліджень.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	6
12. Основні стандарти клінічних досліджень. Рандомізація. Основи проведення засліпленим експерименту.	Експрес-контроль. Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	8
13. Оцінка результатів дослідження, їх	Експрес-контроль.	8

інтерпретація та практичне застосування. Обговорювання прикладів планування клінічних досліджень.	Усні повідомлення на задану тему та їх обговорення. Виступ у ході дискусії.	
		Всього: 100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного (семінарського, лабораторного) заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку/екзамену не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки/екзамени проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Цехмістрова ГС. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: Вид. Дім «Слово»; 2004. 240 с.
2. Лудченко АА, Лудченко ЯА, Примак ТА. Основы научных исследований: учеб. пособие. 2-е изд. Київ: О-во "Знания", КОО; 2001.113 с.
3. Філіпенко АС. Основи наукових досліджень. Конспекти лекцій: навч. посібник. Київ: Академвидав; 2005. 208 с.
4. Колесников ОВ. Основи наукових досліджень: навч. посіб.2-ге вид., випр. та доп. Київ: Центр учебової літ.; 2011.144 с.
5. Шейко ВМ, Кушнаренко НМ. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. 4-те вид., випр. та доп. Київ: Знання; 2004. 307 с.
6. Ніжинська Т. Міжнародні правила цитування Vancouver Style (Ванкувер стиль): презентація [Інтернет]. Київ: НТБ ім. Г. І. Денисенка НТУ України «КПІ ім. І. Сікорського», [2018] [цитовано 2018 Трав 02]. 34 с. <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/22820>
7. Оганов РГ, редактор. Основы доказательной медицины: учеб. пособие для системы послевузовского и дополнительного профессионального образования врачей. Москва: Силицея-Полиграф; 2010. 136 с.

Додаткова література:

1. Шиян БМ, Вацеба ОМ. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан; 2008. 276 с.
2. Поппер К. Логика научного исследования: пер. с англ. Садовского ВН, переводчик. Москва: Республика; 2004. 447 с.
3. Кулініченко ВЛ, Вєковшиніна СВ., редактори. Етичні комітети. Становлення, структура, функції. Київ: Видавець Карпенко ВМ; 2002. 160 с.
4. Флетчер Р, Флетчер С, Вагнер Э. Клиническая эпидемиология. Основы доказательной медицины: пер. с англ. Москва: Медиа сфера; 1998. 352 с.
5. Бойчук ТВ, Голубєва М, Левандовський О, Войчишин Л. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: навч. посібник. Львів: ЗУКЦ; 2010. 240 с.
6. Москаленко ВФ, Пузанова ОГ. Доказова медицина в Україні. Therapia. Укр. мед. вісник. 2011;3(56):40-47.

Електронні ресурси:

1. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України:
<http://www.mon.gov.ua>
2. Офіційний сайт Національної академії наук України:
<http://www.nas.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Офіційний сайт Української Асоціації фізичної терапії:
<http://physrehab.org.ua/uk/home/>
5. Офіційний сайт Національної медичної бібліотеки США:
<https://www.nlm.nih.gov/>
6. База даних Національної медичної бібліотеки США: Pubmed (Medline)
<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed>
7. BestEvidence – Реферативна і повнотекстова база даних з медицини:
<http://www.bestevidence.com/>
8. British Medical Journal – Британський Медичний Журнал:
<http://www.bmj.com/specialties/evidence-based-practice>
9. Clinical Evidence – Міжнародна база даних систематичних обзорів і рандомізованих клінічних випробувань:
<http://www.clinicalevidence.com> (відкривається також з сайту BMJ).
10. Physiotherapy Evidence Database – безкоштовна база даних рандомізованих досліджень, систематичних оглядів і керівництв з клінічної практики в області фізіотерапії:
<https://www.pedro.org.au/>
11. Cochrane Library – Коクリнівська бібліотека:
<http://www.cochranelibrary.com/>

12. Коクリнівське співробітництво – бази даних систематичних оглядів:
алфавітний каталог:
<http://www.update-software.com/abstracts/mainindex.htm>
розподіл за групами захворювань:
<http://www.update-software.com/abstracts/crgindex.htm>
13. База даних систематичних оглядів, виконаних авторами, що не входять в Коクリнівське співробітництво:
<http://nhscrd.york.ac.uk>
14. Товариство фахівців доказової медицини:
<http://www.osdm.org>
15. Centre for Evidence-based Medicine at the University of Oxford – Оксфордський Центр доказової медицини:
<http://www.cebm.net/>
16. Current Controlled Trials – Міжнародна база даних, яка об'єднує реєстри рандомізованих контролюваних досліджень у різних галузях медицини:
<http://www.controlled-trials.com/mRCT>
17. UpToDate – Частина Wolters Kluwer Health, провідний постачальник інформації та бізнес-аналітики для студентів, фахівців та установ у галузі медицини, догляду за хворими, об'єднання охорони здоров'я та фармації:
<http://www.uptodate.com/>
18. Trip – медична база даних, пошук високоякісних доказів клінічних досліджень:
<https://www.tripdatabase.com/>